

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 115/23

Λουξεμβούργο, 6 Ιουλίου 2023

Αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις C-8/22 | Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Πρόσφυγας που έχει διαπράξει σοβαρό έγκλημα) | C-663/21 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Πρόσφυγας που έχει διαπράξει σοβαρό έγκλημα) | C-402/22 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα)

Ανάκληση και άρνηση χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα: το Δικαστήριο διευκρινίζει τις προϋποθέσεις λήψης ενός τέτοιου μέτρου εις βάρος υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος έχει καταδικαστεί για τη διάπραξη εγκλήματος

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει ιδίως να συνιστά πραγματικό, ενεστώτα και αρκούντως σοβαρό κίνδυνο στρεφόμενο κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας και η απόφαση πρέπει να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας

Το Δικαστήριο επιλήφθηκε τριών διαφορετικών αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως, στο πλαίσιο ένδικων διαφορών (στο Βέλγιο, την Αυστρία και τις Κάτω Χώρες) μεταξύ υπηκόων τρίτων χωρών και εθνικών αρχών. Ειδικότερα, προσβάλλονται αποφάσεις ανάκλησης ή άρνησης χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα οι οποίες αφορούν υπηκόους τρίτων χωρών καταδικασθέντες για έγκλημα το οποίο οι αρμόδιες αρχές θεωρούν ιδιαίτερα σοβαρό.

Η εν λόγω δυνατότητα ανάκλησης/άρνησης προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης¹ στην περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος, δεδομένου ότι έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για «ιδιαίτερα σοβαρό» έγκλημα, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται.

Στην υπόθεση C-8/22, τα ερωτήματα που υπέβαλε στο Δικαστήριο το Συμβούλιο της Επικρατείας (Βέλγιο) αφορούν τη σχέση μεταξύ της αμετάκλητης καταδίκης για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα και της ύπαρξης κινδύνου για την κοινωνία, καθώς και το περιεχόμενο και την έκταση της εξέτασης σχετικά με την ύπαρξη τέτοιου κινδύνου.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι η ύπαρξη **κινδύνου για την κοινωνία** του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας **δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποδεικνυόμενη από το γεγονός και μόνον ότι ο ενδιαφερόμενος καταδικάστηκε αμετάκλητα για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα**. Συγκεκριμένα, η λήψη μέτρου ανάκλησης εξαρτάται από τη **συνδρομή δύο διακριτών προϋποθέσεων**, δηλαδή, αφενός, ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας πρέπει να έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα **και**, αφετέρου, πρέπει να έχει αποδειχθεί ότι συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους στο οποίο

¹ Άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', και παράγραφος 5, της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9).

βρίσκεται.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η λήψη του επίμαχου μέτρου ανάκλησης είναι δυνατή μόνον όταν ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας συνιστά **πραγματικό, ενεστώτα και αρκούντως σοβαρό** κίνδυνο στρεφόμενο κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται. Προσθέτει ότι **η αρμόδια αρχή οφείλει** να εξετάζει, για κάθε επιμέρους περίπτωση, όλες τις ιδιαίτερες περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης.

Εφόσον πληρούνται και οι δύο προϋποθέσεις που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης, το κράτος μέλος έχει την ευχέρεια να ανακαλέσει το καθεστώς πρόσφυγα, **χωρίς ωστόσο να υποχρεούται να ασκήσει την ευχέρεια αυτή**: η άσκηση της προϋποθέτει την τήρηση, μεταξύ άλλων, της αρχής της **αναλογικότητας**.

Στην υπόθεση C-663/21, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο (Αυστρία) υποβάλλει ερωτήματα στο Δικαστήριο ακριβώς υπό το πρίσμα της ως άνω αρχής και της ανάγκης στάθμισης των συμφερόντων του πρόσφυγα και των συμφερόντων του κράτους μέλους, λαμβανομένου υπόψη του κινδύνου που ο ενδιαφερόμενος ενδέχεται να συνιστά για την κοινωνία.

Όσον αφορά τη στάθμιση αυτή, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, για να ανακληθεί το καθεστώς πρόσφυγα, η αρμόδια αρχή πρέπει να αποδείξει ότι ένα τέτοιο μέτρο είναι **ανάλογο προς τον κίνδυνο που συνιστά ο ενδιαφερόμενος υπήκοος** τρίτης χώρας για **θεμελιώδες συμφέρον της κοινωνίας του κράτους μέλους** στο οποίο βρίσκεται. Διευκρινίζει ωστόσο ότι η αρμόδια αρχή δεν υποχρεούται να λάβει υπόψη, στο πλαίσιο της εν λόγω στάθμισης, την έκταση και τη φύση των μέτρων στα οποία ο υπήκοος τρίτης χώρας ενδέχεται να εκτεθεί σε περίπτωση επιστροφής στη χώρα καταγωγής του.

Τέλος, στην υπόθεση C-402/22, το Συμβούλιο της Επικρατείας (Κάτω Χώρες) υποβάλλει ρητώς ερώτημα στο Δικαστήριο σχετικά με την έννοια της «αμετάκλητης καταδίκης για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα» και ζητεί να διευκρινιστεί βάσει ποιων κριτηρίων ένα έγκλημα μπορεί να θεωρηθεί ως τέτοιο.

Επ' αυτού, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ένα μέτρο ανάκλησης/άρνησης χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα μπορεί να εφαρμοστεί μόνο στην περίπτωση υπηκόου τρίτης χώρας που έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για έγκλημα το οποίο, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του, είναι δυνατόν να θεωρηθεί ως **εξαιρετικής σοβαρότητας**, καθόσον **εντάσσεται στα εγκλήματα που θίγουν στον μεγαλύτερο βαθμό την έννομη τάξη της οικείας κοινωνίας**. Επιπλέον, ένας τέτοιος βαθμός σοβαρότητας δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω της συρροής διακριτών εγκλημάτων εκ των οποίων κανένα δεν συνιστά, αυτό καθαυτό, ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα. Η εκτίμηση του βαθμού σοβαρότητας προϋποθέτει την **εξέταση όλων των ιδιαίτερων περιστάσεων** της συγκεκριμένης υπόθεσης, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η **φύση** και το **ύψος** της προβλεπόμενης ποινής και, κατά μείζονα λόγο, της επιβληθείσας ποινής, η **φύση του διαπραχθέντος εγκλήματος**, τυχόν ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις, ο εκ προθέσεως ή μη χαρακτήρας του εγκλήματος, η φύση και η έκταση της βλάβης που προκλήθηκε από το έγκλημα ή, ακόμη, η φύση της ποινικής διαδικασίας που εφαρμόστηκε για τον κολασμό του.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο και η σύνοψη των αποφάσεων ([C-8/22](#), [C-663/21](#) και [C-402/22](#)) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής των αποφάσεων.

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎(+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση των αποφάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎(+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

